

V tejto časti sa nachádzajú informácie o organizácii všeobecných súdov v Maďarsku.

Všeobecné súdy – Úvod

Systém občianskeho súdnictva

Súdy prvého stupňa

Okresné súdy a župné súdy

Všetky konania, ktoré zo zákona nepatria pod župné súdy, patria do jurisdikcie **okresných súdov (járásbíróságok)**.

Župné súdy (törvényszékek) konajú ako súdy prvého stupňa, ak ide o tieto prípady:

nároky vo veci majetkového práva, kde daná suma presahuje 30 mil. HUF (približne 106 000 EUR), ak bolo konanie začaté spolu s podaním žiadosti o rozvod,

konania týkajúce sa autorského práva a práv príbuzných autorskému právu a ochrany priemyselného vlastníctva,

konania týkajúce sa odškodnenia za ujmu spôsobenú pri úradnom konaní osobami, ktoré konajú na základe svojich verejno-správnych právomocí,

konania týkajúce sa medzinárodných zmlúv o doprave a preprave tovaru,

konania týkajúce sa žalôb v súvislosti s občianskymi právami vyplývajúce z porušenia osobnostných práv, vrátane konaní týkajúcich sa žalôb v súvislosti s odškodnením za takéto porušenie práv, ak sa uplatnia pri podaní žaloby alebo počas konania,

konania týkajúce sa cenných papierov,

žaloby na ochranu osobnosti,

určité spory obchodných spoločností stanovené zákonom:

konania týkajúce sa zrušenia rozhodnutia registračného súdu v súvislosti so zápisom spoločností do registra;

konania týkajúce sa deklaratórnych rozsudkov o existencii, neplatnosti alebo vykonávania zakladajúcich listín alebo stanov;

konania týkajúce sa súdneho preskúmania rozhodnutí o obchodných spoločnostiach;

konania týkajúce sa členstva – medzi členmi (bývalými členmi) a obchodnými spoločnosťami a medzi členmi (bývalými členmi);

konania týkajúce sa nadobudnutia kvalifikovaného podielu;

konania týkajúce sa zmien pravidiel o zodpovednosti pre majiteľov akcií s ručením obmedzeným;

niektoré konania týkajúce sa registrovaných spoločností, ktoré nemajú štatút obchodných spoločností:

konania začaté z podnetu orgánu zodpovedného za právny dohľad nad týmito spoločnosťami;

konania týkajúce sa členstva – medzi členmi (bývalými členmi) a obchodnými spoločnosťami a medzi členmi (bývalými členmi);

konania týkajúce sa finančných zmlúv uzavretých s poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti,

konania týkajúce sa určenia skutočností v prípadoch, v ktorých výška nároku presahuje uvedenú sumu,

konania týkajúce sa nespravodlivých zmluvných podmienok,

konania týkajúce sa náhrady škody spôsobenej porušením práv na spravodlivý súdny proces a jeho ukončenia v primeranej lehote,

konania, ktoré patria do právomoci župných súdov zo zákona,

ak niektorá zo strán sporu patrí do jurisdikcie župného súdu, patrí aj konanie do jurisdikcie tohto súdu.

Súdy druhého stupňa

Župné súdy (törvényszékek): pre prípady, ktoré patria do jurisdikcie okresných súdov, ktoré konajú ako súdy prvého stupňa, a prípady, o ktorých rozhodujú správne a pracovné súdy.

Krajské odvolacie súdy (ítélőtáblák): pre prípady patriace do kompetencie župných súdov, ktoré konajú ako súdy prvého stupňa.

Kúria (najvyšší súd): pre prípady postúpené krajskými odvolacími súdmi. Aj pre prípady, v ktorých rozhodnutie vydali župné súdy ako súdy prvého stupňa a v ktorých strany s právnym zastúpením spoločne žiadajú, aby sa ich prípadom zaoberal najvyšší súd – v prípade, že je odvolanie založené na porušení hmotného práva. Ak ide o majetkové žaloby, je možné vec postúpiť najvyššiemu súdu len v prípade, že sporná suma prevyšuje 500 000 HUF (približne 1 840 EUR).

Kúria rozhoduje aj o návrhoch na obnovu konania.

Zloženie súdov

Súd **prvého stupňa** zvyčajne pozostáva z **jedného sudcu**, ale v prípadoch stanovených zákonom súd pozostáva z **jedného sudcu z povolania a dvoch prísediach, ktorí tvoria trojčlenný senát**. Prísediaci majú v súdnych konaniach rovnaké práva a povinnosti ako sudca z povolania. Len sudcovia z povolania však môžu vystupovať ako samosudcovia a predsedovia senátu.

Súdy druhého stupňa (župné súdy a krajské odvolacie súdy) **tvorí senát troch sudcov z povolania**.

Počas **súdneho preskúmania zasadá kúria v zložení troch** (alebo v niektorých prípadoch – odôvodnených zložitou prípadu – **piatich**) **sudcov z povolania**.

Právomoc súdov

Všeobecná právomoc: Vo všeobecnosti je oprávnený konať súd príslušný podľa miesta trvalého bydliska obžalovaného, keď nemá iný súd výlučnú právomoc. Ďalšie pravidlá týkajúce sa právomoci súdov sú stanovené zákonom (napr. keď obžalovaný nemá trvalé bydlisko, závisí príslušnosť od miesta pobytu).

Zákon takisto okrem všeobecnej právomoci stanovuje osobitné dôvody právomoci (alternatívna právomoc, výlučná právomoc).

V prípade alternatívnej právomoci, keď nie je stanovená výlučná právomoc, môže žalobca začať konanie pred iným súdom podľa svojho výberu, ktorý je stanovený zákonom, a nie pred súdom so všeobecnou právomocou (napr. konania týkajúce sa starostlivosti o deti možno začať aj pred súdom príslušným podľa miesta bydliska dieťaťa, konania týkajúce sa náhrady škody možno začať pred súdom podľa miesta alebo oblasti vzniku škody, atď.)

V prípade výlučnej právomoci možno konanie začať len pred osobitným súdom.

Systém trestného súdnictva

Súdy prvého stupňa

Vo všeobecnosti majú **okresné sudy** právomoc viesť trestnoprávne konania.

Župné sudy však môžu viesť konania v týchto osobitných prípadoch:

trestné činy, ktoré sa trestajú odňatím slobody na 15 rokov alebo viac alebo doživotným odňatím slobody;

trestné činy proti štátu (kapitola X trestného zákonníka);

trestné činy proti ľudskosti (kapitola XI trestného zákonníka);

spoločovanie s cieľom spáchania vraždy, usmrtenie z nedbalosti (paragraf 166 ods. 3 a 4 trestného zákonníka), vražda spáchaná v afekte (paragraf 167 trestného zákonníka), ujma na zdraví s podstatným rizikom smrti (alebo spôsobujúca smrť) (paragraf 170 ods. 6 a tretia veta paragrafu 170 ods. 7 trestného zákonníka), únos (paragraf 175/A trestného zákonníka), obchodovanie s ľuďmi (paragraf 175/B trestného zákonníka), trestný čin proti pravidlám lekárskej starostlivosti a lekárskeho výskumu a právu na sebaurčenie vo veci zdravotnej starostlivosti (hlava II kapitoly XII trestného zákonníka);

trestné činy proti priebehu volieb, referendum, občianskych iniciatív a európskych občianskych iniciatív (paragraf 211 trestného zákonníka), zneužitie utajovaných skutočností (hlava III kapitoly XV trestného zákonníka), zneužitie právomoci verejného činiteľa (hlava IV kapitoly XV trestného zákonníka), násilie voči osobe požívajúcej medzinárodnú ochranu (paragraf 232 trestného zákonníka), vzburá väzňov (paragraf 246 trestného zákonníka), marenie výkonu rozhodnutia medzinárodného súdu (paragraf 249/B trestného zákonníka), trestné činy proti verejnej (medzinárodnej) súdnej moci (hlava VII a VIII kapitoly XV trestného zákonníka);

teroristické činy (paragraf 261 trestného zákonníka), porušenie medzinárodných hospodárskych reštrikcií (paragraf 261/A trestného zákonníka), únos lietadiel, železničných vagónov, lodí a cestných vozidiel hromadnej dopravy alebo vozidiel vhodných pre hromadnú prepravu tovaru (paragraf 262 trestného zákonníka), účasť v zločineckých organizáciách (paragraf 263/C trestného zákonníka);

zneužitie vojenských výrobkov a služieb, ako aj výrobkov na dvojaké využitie (paragraf 263/B trestného zákonníka), zneužívanie dôverných informácií v obchodnom styku (paragraf 299/A trestného zákonníka), podvod s kapitálovými investíciami (paragraf 299/B trestného zákonníka), organizovanie pyramidových hier (paragraf 299/C trestného zákonníka), pranie špinavých peňazí (paragraf 303 trestného zákonníka);

spôsobenie všeobecného ohrozenia, ktoré spôsobí významnú alebo závažnú finančnú stratu [paragraf 259 ods. 2 písm. b) trestného zákonníka], narušenie prevádzky verejných služieb, ktoré spôsobí významnú alebo mimoriadne závažnú finančnú stratu (paragraf 260 ods. 3 a 4 trestného zákonníka), trestné činy proti počítačovým systémom a údajom, ktoré spôsobia významnú alebo mimoriadne závažnú škodu [paragraf 300/C ods. 4 písm. b) a c) trestného zákonníka], daňové podvody a nesplnenie povinností dohľadu a auditu v súvislosti s daňovým podvodom, ktoré spôsobia významnú alebo závažnú stratu príjmov [paragraf 310 ods. 4 písm. a), ods. 5 písm. a) a ods. 6 a takisto paragraf 310/A trestného zákonníka], zneužitie peňažných substitútov, ktoré spôsobí významnú alebo mimoriadne vysokú škodu [paragraf 313/C ods. 5 písm. a) a paragraf 313/C ods. 6 trestného zákonníka], krádež [paragraf 316 ods. 6 písm. a) a paragraf 316 ods. 7 trestného zákonníka] a sprenevera [paragraf 317 ods. 6 písm. a) a paragraf 317 ods. 7 trestného zákonníka] vecí významnej alebo mimoriadne vysokej hodnoty, podvod, ktorý spôsobí významnú alebo mimoriadne vysokú škodu [paragraf 318 ods. 6 písm. a) a paragraf 318 ods. 7 trestného zákonníka], sprenevera finančných prostriedkov, ktorá spôsobí významnú alebo mimoriadne vysokú finančnú stratu [paragraf 319 ods. 3 písm. c) a d) trestného zákonníka], nedbalé hospodárenie s finančnými prostriedkami, ktoré spôsobí významnú alebo závažnú finančnú škodu (paragraf 320 ods. 2 trestného zákonníka), lúpež [paragraf 321 ods. 4 písm. b) trestného zákonníka] a rabovanie [paragraf 322 ods. 3 písm. a) trestného zákonníka] významnej alebo vysokej hodnoty, vandalstvo, ktoré spôsobí významnú alebo mimoriadne vysokú škodu (paragraf 324 ods. 5 a 6 trestného zákonníka), prijatie kradnutého tovaru významnej alebo mimoriadne vysokej hodnoty [paragraf 326 ods. 5 písm. a) a ods. 6 trestného zákonníka], porušenie autorského práva alebo súvisiacich práv, ktoré spôsobí významnú alebo mimoriadne vysokú finančnú škodu (paragraf 329/A ods. 3 trestného zákonníka) a porušenie práv chránených právom priemyselných patentov (paragraf 329/D ods. 3 trestného zákonníka),

trestné činy podliehajúce vojenskému právu;

trestné činy komunizmu a trestné činy, na ktoré sa nevzťahuje premlčacia lehota podľa medzinárodného práva, stanovené zákonom o trestnoprávnej zodpovednosti za zločiny proti ľudskosti a stíhanie niektorých trestných činov spáchaných v období komunistickej diktatúry a neuplatnenie premlčacej lehoty na ne.

Oblasti **právomoci** súdov sú spravidla určené oblasťou, v ktorej bol **spáchaný trestný čin**.

Ak obžalovaný spáchal činy v rámci právomoci rôznych súdov, potom patrí prípad do právomoci **župného súdu**.

Súdy druhého stupňa

Župné sudy: pre prípady patriace do právomoci okresných súdov, ktoré konajú ako sudy prvého stupňa.

Krajské odvolacie sudy: pre prípady patriace do právomoci župných súdov, ktoré konajú ako sudy prvého stupňa.

Kúria: pre prípady patriace do právomoci regionálneho odvolacieho súdu, ak je možné sa proti rozhodnutiu tohto súdu odvolať.

Súdy tretieho stupňa

Krajské odvolacie sudy: pre prípady, o ktorých rozhoduje župný súd, ktorý koná ako súd druhého stupňa.

Kúria: pre prípady, o ktorých rozhoduje krajský odvolací súd, ktorý koná ako súd druhého stupňa.

Zloženie súdov

V prípade, že za spáchanie trestného činu hrozí odňatie slobody na osem alebo viac rokov, **okresný súd koná ako senát jedného sudcu z povolania a dvoch prísediach**. V ostatných prípadoch koná **sudca sám**.

Župný súd, ktorý koná ako súd prvého stupňa, takisto koná ako **senát zložený z jedného sudcu z povolania a dvoch prísediach**.

Súd, ktorý koná ako **súd druhého alebo tretieho stupňa** koná ako **senát zložený z troch sudcov z povolania**. Kúria koná ako **senát zložený z troch alebo piatich sudcov z povolania**.

Súvisiace webové lokality

Oficiálna webová lokalita súdov v Maďarsku

Posledná aktualizácia: 30/10/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.